

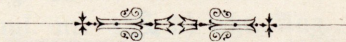
Jurjewi Gesti Põllumeeste Seltsi

poolt

1899. aastal Jurjewi linnas toimepandawa

põllutöö, karjakasvatuse, aiapida-
mise, mesilasepidamise ja käsitöö
näituse

eeskawa.

Jurjewis.

St. Sõõti trüff.

1899.

A

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 24 Февраля 1899 года.

2

Tartu Ülikooli
Raamatukogu

199298

ARHIIVKOGU

**Jurjewi Gesti Põllumeeste Seltsi asutatud põllutöö, karjakas-
watuise, aiapidamise, mesilasepidamise ja käsitöö näituse eeskawa
1899. aastal.**

§ 1. Näitus peetakse 14., 15. ja 16. augustil 1899. a. ära ja on waatajatele awatud: 14. augustil kella 12 lõun. kuni kella 7 õhtu; 15. augustil kella 10 homm. kuni kella 7 õhtu ja 16. augustil kella 10 homm. kuni kella 7 õhtu.

§ 2. Et näitusele toodawatele asjadele näituse ajaks nimekirja ehk katalog tahetakse trükkida ja et näituse ruumid tarwilikult ära seada, jelle pärast palutakse kõiki näitusele toodawaid asju 4 päewa enne näituse algust, s. o. augustikuu 10. päewaks üles anda. Hiljemalt üles antud asjad wõetakse, kui ruum lubab, küll wastu, kuid ei tule mitte enam näituse nimekirja.

Ülesandmisi wõtawad wastu ja annawad näituse üle lähemat seletust:

I. Jurjewis (Tartus): 1) „Postimehe“ talitus. 2) R. Sööt'i raamatukauplus. 3) H. Vaas'i raamatukauplus. 4) C. A. Wirkhaus'i kauplus Peterburi uul. nr. 42. 5) Chr. Aug. Wirkhaus'i kauplus Kaubahoowis nr. 27. **II. Jurjewi (Tartu) ligikonnas:** 1) Kirjutaja J. Pintmann, Luunjas. 2) Joh Rämpsei, Raabil. 3) W. Schulzenberg, Kawastus. **III. Kodaweres:** Cand. R. Lawakivi. **IV. Räpinas:** 1) Köster J. Raudepp. 2) Meiu Kaarask. **V. Lormas:** 1) R. Vaas, Wotikweres. 2) Endine wallaw. Karl Leben, Arwinurmes. 3) wallaw. Kohal, Lohusuu. **VI. Lainsel:** Kirjutaja Laha, Jögewal. **VII. Palamusel:** Meid Maafen'id. **VIII. Kurjis:** Kirjutaja Campson, Puurmanis. **IX. Maarja-Magdaleenas:** 1) Kaup-

mees J. Ungerson. 2) Neiu Kont, Waral. **X. Äffis**: 1) H. Torim, Woldil. 2) Kirjutaja Rammul, Ellistweres. **XI. Rõõs**: 1) Kooliõp. P. Koemets. 2) Kaupmees Pihlak. 3) Kirjutaja P. Fuchs, Meeril. 4) Proua Johanson, Järistes. **XII. Puhjas**: 1) K. Peerna. 2) Joosep Juudas. 3) J. Muna, Kongota mõisas. **XIII. Rannus**: 1) Wallaw. J. Sild, Ummil. 2) Wallaw. H. Peterson, Walgutäs. **XIV. Rõngus**: 1) J. Grünfeldt, Tammel. 2) Neiu Marie Tolm. 3) J. Oidt. **XV. Otepääs**: 1) Jaamapidaja J. Guik. 2) Wallawanem J. Kahro, Kastolatsis. **XVI. Sangastes**: Wallaw. J. Karu, Keenil. **XVII. Rambahas**: Suure-Rambahja mõisa rentnik G. Fuchs. **XVIII. Wõnnu kihelkonnas**: 1) Proua Kluff, Hiljamõisas. 2) Kirjutaja J. Muust, Kastres. 3) Kirjutaja J. Puusepp, Ahjal.

§ 3. Asjade ülesandmiseks on **ülesandmise lehed** trükitud, kuhu küsimiste pääle täielikud kostused tulewad kirjutada. Ülesandmise leht nr. 1 tuleb augusti kuu 10 päewaks s. a. näituse toimekonna kätte jaata, nr. 2 aga nendesamade kostustega näituse platfil asjade jäsjeandmise juures ette näidata.

Lähendus: Oma kaswatatud loomadel on auuhinnasaamiseks eesõigus. Looma kasvatamise kohta tuleb kinnitatud tunnistus ette näidata.

§ 4. Et näituse waatajatele wõimalikuks teha, näha pandud asju lähemalt tundma õppida, selle pärast oleks soowitaw, et näitusele toodawatele asjadele lühikene kirjeldus ehk seletus juurde lisataks.

§ 5. Näitusele toodawate loomade ja asjade **wastuwõtmine** näituse ruumides kestab 13. augustil hom. kella 10-st õhtu kella 7-ni ja 14. augustil hom. kella 6—10-ni. Asjade wastuwõtmise juures antakse näitajale **kwiitung**, mille ettenäitamisel asjad pärast näituse lõppu omanikule kätte antakse.

§ 6. Näitusele toodawate loomade ja asjade **wäärtus** peab üles antama.

§ 7. Näitusele toodawate loomade ja asjade eest wõtakse järgmisel wiisil **seisuraha**:

1. Hobuse eest		50 kop.
2. Karilooma eest		40 "

3. Warja eest 40 kop.
4. Patriruumi eest 50 "
5. Sea, lamba, wafika eest à 25 "
6. Põllutöö-riistade, masinate, wanfrite, meesterahwa käsitööde jne. eest ruutjala päält 1 kop.
7. Asjade eest kuuride all ruutjala päält 3 kop.
8. Karja- ning põllusaaduste wäiksema numbri päält wõetakse 10 kop.
9. Raeesterahwa käsitööde eest seisuraha ei nõuta.
10. Meesterahwa käsitööde eest, mis tükk lauda ehk seinä ära wõtawad, ruutjala päält 6 kop., põrandä ruutjala päält on 3 kop. maksta.
11. Sulgloomad, mis puurides näitusele toodakse, on maksust priid.
12. Seisuraha tuleb asjade **sisseandmise juures** ära maksta.

§ 8. Näituse piletite hinnad on: laupäewal 30 kop., pühapäewal 20 kop. ja esmaspäewal 25 kop. Terwe näituse aja pilet nime pääle 1 rbl. 25 kop.

Tähendus: Priipileti saawad loomade talitajad ja asjade järele walwajad. Kes wõõrä piletiga sisse tulnud, kaotab pileti ja maksab seltsi hääts 1 rubla.

§ 9. Loomade **söötmise ja talituse eest** peawad näitajad ise muret kandma. Loomade talitajale antakse sisse- ja wälja-käimiseks talitaja nime pääle priipiletid, aga sel ajal, kui näitus awatud on, ei tohi talitajad mitte ilma näituse toimekonna teadmata näituseplatfilt ära minna; ei täida nad seda nõudmist mitte, siis peawad nad oma kuluga uue pileti ostma; nõndasama paewad talitajad uue pileti ostma, kui nad antud priipileti ära on kaotanud ehk teistele tarwitada andnud. — Loomade puhastamine ja asjete korraldamine peab iga päew enne näituse awamist sündima.

Loomade **ettetoomise ajal** peab iga loomatalitaja oma loomade juures olema ja käsu järele looma ette tooma ja kõnnitama.

Loomade talitajad ja asjade järelwaatajad peawad näituse **toimekonna nõudmist** tähele panema; ei tohi näituse ruumides mitte suitsutada.

§ 10. Asjade ja loomade **finnitamine** sünnib omaniku soovil järele tema enese kulus, peab aga ülesandmise lehe pääl tähendatud olema.

§ 11. Näituse asjade **wigastamise** ehk muu kahju eest ei wõtsuta feltis mitte.

§ 12. Näitusele toodud loomade ja asjada **müümine** sünnib näituse toimekonna liikmete juuresolemisel ehk toimekonnale teatamisel. Iga müüja maksab näituse kassasse: loomade päält 2 protsenti, eluta asjade eest 1 protsenti. — Kes salaja ehk ilma toimekonna lubata müüb, maksab 10 protsenti näituse kassa hääks. Maksu wõtab wastu näituse talitus ehk büroo.

Tähendus 1: Kui asjad ehk loomad müüa, siis tähendatakse see iseäraliselt päälkirjale üles.

Tähendus 2: Asjade päält, mis alla 3 rubla ära müüakse, ei wõeta näituse kassits mitte maksu.

§ 13. Näituse kordaseadmine jääb näitusetoimekonna hooliks, kellele otsused feltisi koosolekule finnitada antakse.

§ 14. Teatust ja juhatust näituse korra, näitusele toodud asjade ja loomade, auhinna andmise põhjuste ja muu kohta saab igaüks **näituse talitusest** ehk **büroost**, kus feltis walitud näituse toimekonna liikmed terwel näituse kestusel wahetpidamata walwamas on.

§ 15. Kes asju ja loomi auhinna saamiseks näha pannud, ei wõi mitte selles jaoskonnas auhinnamõistjaks olla. Auhinnamõistjad peawad tarwilikud põhjused üles tähendada, miks auhind on määratud, igaüks ise raamatufesesse, mis feltisi raamatufogus alles hoitakse.

§ 16. **Auhindade wäljajagamine** sünnib wiimasel näituse päewal pärast lõunat feltisi eestseisuse ja näituse toimekonna poolt auhinnamõistjate protokollide põhjal.

§ 17. Näituse aja jooksul peetakse asjatundjate poolt **awalikka näitlisi kõnesid**.

§ 18. **Põllutöö-riistade ja masinate** näitajad on kohustatud näituse toimekonna seadmise järele teatud aegadel asjade juures olema ja nende üle waatajatele seletust andma.

§ 19. Näitusele toodud loomad ja asjad jäävad oma koha pääle 15. augusti õhtu kella 6-ni, ning peavad pääle näituse lõppu 24 tunni aja sees näituseplatsilt ära viidama. Pääle seda tähtaega lasseb näituse toimefond ärawiimata asjad näitaja kulul ära foris-tada ja asjad üks kuu aega alles hoida. Asjad, mis ühe kuu jooksul pääle näituse lõppu ära viidud ei ole, müüakse Jurjewi E. P. Seltši kasuks ära.

§ 20. Raebtused näitusesse puutuwate asjade üle tulewad 24 tunni jooksul kirjalikult näituse toimekonnale fiske anda.

Näituse jaoskonnad :

I. Koduloomade ja kodulindude kaswatus : A. Hobused :

1. Tõõhobused : mähad, täkud, ruumad. 2. Sõiduhobused : mähad, täkud. 3. Warjad. B. 1. Weised : a) piimaloomad, b) lihaloo-mad. 2. Lambad. 3. Sead. 4. Sulgloomad : kanad, hanid, pardid, kalkunid jne.

II. Karjakaswatus saadused : 1. Piim. 2. Wõi : a) lauawõi, b) kaugeweo wõi, c) hapukoore wõi, d) röösafoore wõi. 3. Juust. 4. Muud piimatalituse saadused. 5. Piimatalituse riis-tad : lüpsi, kurnamise ja wanutuse-nduud, foorelahutajad, wõitegemise masinad j. n. e. 6. Will, harjased jne.

III. Põllutöö saadused : 1. Wiljataimed ja seemned : ruffid, nisud, odrad, kaerad, oad, herned, tatrak jne. 2. Voomatoidu taimed : ristikhein, timut, kureherned j. n. e. 3. Kaubataimed : linad, kane-pid jne. 4. Põllutöö tehnika saadused : jahu, tangud, tärkliis, taime-õlid, õlu, wiin, taar (kwas), limunad, mõdu jne.

IV. Aiapidamine ja metsakaswatus : 1. Wiljapuud : a) wilja-puu seemned ja wili, õunad, ploomid, kirsiid, murelid jne. b) marja-põõsad ja marjad : karumarjad (tikkerperid), maasikad, sõstrad, wabar-nad (wahrakud) jne. 2. Puuwilja joogid : marjawein, õunawein, marjalimunad. 3. Keedised : õuna- ja marja-sahwtid, keedetud mar-jad jne. 4. Kuivatatud puuwili : kuivatatud õunad, ploomid. 5. Söögitaimed : kartulid, kapsad, kaalid, porgandid, kurgid, peetid, kõrwiwad, lill-kapsad, peterfellid, laugid, sibulad, redised, rõikad,

figurid jne. 6. Seedu- ja aiawilja seemned. 7. Viljed: toa- ja aiakilled, ilupuud. 8. Miatöö riistad: aianoad, aiaskaed, aiakäärid jne. 9. Metsapuude seemned ja taimed. 10. Puude proowid.

V. Mesilaste pidamine: 1. Mesipuud mesilastega. 2. Mesiwaha. 3. Mesilastepidamise riistad, kirjandus jne.

VI. Kalakaswatus ja kalapüük: 1. Kalad. 2. Kalakaswatus kirjandus. 3. Kalapüügi riistad: noodad, mõrrad, wõrgud, liivid, unnad, õnged, jõedad jne.

VII. Põllutöö riistad: 1. Käsi-riistad: adrad, äked, hanijalad, rullid, labidad, kablid, wikatid, rehjad, sirbid, hangud, hargid, linapuhastamise riistad jne. 2. Masinad: külwamise, niitmise, riijumise, linakatsumise, rehhepekse, tuulamise j. m. masinad.

VIII. Käsitööd: **A.** 1. Sepatööd: raudsepa, wiilisepa, lukusepa ja kardsepa tööd. 2. Mehanika ja elektrotehnika tööd. 3. Puusepa, tõllassepa, pütsepa, treiali, korwipunumise j. m. tööd. **B.** 1. Kingsepa, sadulsepa, parksepa, kinnassepa, kübarssepa, kőietegija j. m. tööd. **C.** 1. Kunstkäsitööd: maalimise, joonistuse, nikerduse, kujuraimise, päewapildi, trüki, puuldise j. m. tööd. 2. Ehituse plaanid, iseäranis taluhoonete tarwis, kooliaedade plaanid j. m. 3. Muusika riistad.

IX. Näputööd: iseäranis naesterahwaste näputööd. 1. Kudumine: kangad, waibad, rätikud, linad jne. 2. Ketrus: lõngad ja niidid. 3. Wärvimise tööd. 4. Warrastega kudumine ja heegeldamine. 5. Kirjamise ehk wäljaõblemise tööd. 6. Õblemise tööd.

Tähendus 1: Auuhinna saamiseks peab näitusele kõige vähemalt toodama: wiljaseemet $\frac{1}{2}$ wassa, linu 20 naela, heinaseemet 5 naela, feeduwilja, wiljupuus- ja metsapuus-seemet 1 nael; wõid 5 naela.

Tähendus 2: Auuhindadeks on riigi-asutustelt ja 39 põllutöö, aiatöö, kalakaswatus, mesilastepidamise ja muudelt seitsmendelt suurt hulk hõbe- ja pronksauurahajid ning kiitusekirjasid juba kätte saadud ja veel loota. Eesti Põllumeeste Selts jagab omalt poolt rohkesti rahalisi auuhindajid, kuldõdremuseid ja kiitusekirjasid wälja. Mitmed era-asutused ja näituse sõbrad on auuhindadeks raha lubanud. Sellepärast saab tänawune näitus auuhindade poolest veel rikkalikum kui muullune, kus mitusada rubla raha auuhindadeks wälja jagati.

